

ปัจจัยและปัญหาต่าง ๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมบริการประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่เพียงแต่จะประกอบไปด้วยทรัพยากรทางการท่องเที่ยว อันได้แก่สถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ และมีความงดงามตามธรรมชาติ กิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามภายในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังต้องเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหรือปัจจัยบริการด้านอื่น ๆ อีก เช่น การคมนาคมขนส่ง แหล่งบริการด้านที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก การบริการนำเที่ยว ฯลฯ

ในฐานะที่จังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองหลักในการพัฒนาความเจริญไปสู่ภูมิภาคอีสานและได้ชื่อว่าเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับจังหวัด จึงได้พัฒนาอุตสาหกรรมบริการดังกล่าวและจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการต้อนรับและสร้างความประทับใจให้กับผู้มาเยือน สำหรับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในจังหวัดนั้นได้แก่ ปัจจัยดังต่อไปนี้

3.1 การคมนาคม

จังหวัดขอนแก่นนอกจากจะเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจและบริการในภูมิภาคอีสานแล้ว ยังเป็นศูนย์กลางของเครือข่ายการคมนาคมอีกด้วย ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถที่จะเดินทางมาสู่จังหวัดขอนแก่นได้หลายทางเช่น

3.1.1 ทางรถยนต์ จากกรุงเทพมหานคร สามารถเลือกเส้นทางที่สะดวกได้ 2 ทาง คือ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1 ถนนพหลโยธิน ถึงจังหวัดสระบุรี กิโลเมตรที่ 107 แยกขวาเข้าทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 ถนนมิตรภาพผ่านจังหวัดนครราชสีมาถึงจังหวัดขอนแก่น ระยะทางรวมประมาณ 445 กิโลเมตร หรือถ้านักท่องเที่ยวชอบสัมผัสวิถีวัฒนธรรมชาติระหว่างทางก็ควรเลือกใช้เส้นทางกรุงเทพฯ ถึงสระบุรีแล้วตรงไปตามถนนสระบุรีลำานารายณ์ม่วงค่อม - ด่านขุนทด ชัยภูมิ - ขอนแก่น โดยมีรถออกจากสถานีขนส่งสายตะวันออกเจียงเหนือวิ่งบริการทุกวันทั้งรถ

โดยสารธรรมดา ซึ่งจัดวิ่งบริการโดยบริษัทขนส่งจำกัด และมีรถปรับอากาศหรือรถปรับอากาศพิเศษ
หลายบริษัท ติดต่อสอบถามได้ที่สถานีขนส่งขอนแก่น โทร. (043) 237472 และสถานีรถปรับอากาศ
(043) 239910

3.1.2 ทางรถไฟ จากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ หรือหัวลำโพง มีรถธรรมดา รถเร็ว
รถด่วน และด่วนพิเศษดีเซลรางปรับอากาศ เส้นทาง กรุงเทพฯ - หนองคาย ผ่านสระบุรี -
แก่งคอย - ปากช่อง - นครราชสีมา -บัวใหญ่ - เมืองพล - บ้านไผ่ถึงขอนแก่นระยะทาง
ประมาณ 450 กิโลเมตร¹

- 1) รถเร็ว จากกรุงเทพฯ ออกเวลา 06.30 น. และ 19.00 น.
ถึงขอนแก่น 14.30 น. และ 03.26 น.
จากขอนแก่น ออกเวลา 20.43 น. และ 09.14 น.
ถึงกรุงเทพฯ 05.05 น. และ 17.55 น.

- 2) รถด่วน จากกรุงเทพฯ ออกเวลา 20.30 น. ถึงขอนแก่น 04.36 น.
จากขอนแก่น ออกเวลา 21.27 น. ถึงกรุงเทพฯ 05.35 น.

3.1.3 ทางเครื่องบิน บริษัทการบินไทยจำกัด เปิดบริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ -
ขอนแก่น ทุกวันใช้เวลาเดินทางประมาณ 45 นาที โดยกำหนดการเป็นดังนี้²

- 1) วันจันทร์, อังคาร, พุธ, พฤหัส, ศุกร์, เสาร์และอาทิตย์
เที่ยวเช้า ออกจากกรุงเทพฯ เวลา 07.30 น. ถึงขอนแก่น เวลา 08.25 น.
ออกจากขอนแก่น เวลา 08.55 น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา 09.45 น.
เที่ยวเย็น ออกจากกรุงเทพฯ เวลา 17.50 น. ถึงขอนแก่น เวลา 18.45 น.
ออกจากขอนแก่น เวลา 19.15 น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา 20.05 น.

¹สำนักงานจังหวัดขอนแก่น. แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2535-2539) จังหวัด
ขอนแก่น. หน้า 1

²ฝ่ายแผนและโครงการสำนักงานขอนแก่น. ล.ด. หน้า 15

2) วันศุกร์, เสาร์และอาทิตย์ เพิ่มเที่ยวบ้าย 1 เที่ยว

เที่ยวบ้าย ออกจากกรุงเทพฯ เวลา 14.10 น. ถึงขอนแก่น เวลา 15.05 น.

ออกจากขอนแก่น เวลา 15.35 น. ถึงกรุงเทพฯ เวลา 16.25 น.

3) วันศุกร์และอาทิตย์ เที่ยวบินจากเชียงใหม่-ขอนแก่น-เชียงใหม่

ออกจากเชียงใหม่ เวลา 11.50 น. ถึงขอนแก่น เวลา 13.30 น.

ออกจากขอนแก่น เวลา 14.00 น. ถึงเชียงใหม่ เวลา 15.40 น.

นอกจากนี้ภายในเขตตัวเมืองยังมีรถโดยสารสองแถวเล็ก รถสามล้อเครื่องและสามล้อปั่นวิ่งบริการรับส่งผู้โดยสารภายในตัวเมืองและเขตเทศบาล รวมทั้งรถเมล์เล็กวิ่งบริการสู่อำเภอดำบล หมู่บ้านต่าง ๆ ตลอดวัน โดยมีระยะทางจากจังหวัดไปอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

อำเภอเมือง - อำเภออุบลรัตน์	51 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอน้ำพอง	32 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอหนองเรือ	44 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอบ้านไผ่	44 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอจัตุรัส	56 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอชุมแพ	81 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอภูเวียง	65 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอเสาวนควาง	54 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอสีชมพู	115 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอพล	75 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอชนบท	58 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอเวียงชัย	97 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอเวียงหนอง	74 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอบ้านฝาง	21 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอพระยืน	32 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - อำเภอหนองสูงห้อง	97 กิโลเมตร

อำเภอเมือง - กิ่งอำเภอเปือยน้อย	97 กิโลเมตร
อำเภอเมือง - กิ่งอำเภอภูพาน	113 กิโลเมตร

3.2 แหล่งบริการด้านที่พัก

กิจการจัดที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความสำคัญนั้น อุตสาหกรรมโรงแรมนับเป็นสาขาธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวโดยตรงและมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว สำหรับจังหวัดขอนแก่นนั้นได้จัดบริการด้านที่พักที่สะอาดปลอดภัย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน ทั้งในเขตเมืองและในเขตอำเภอต่าง ๆ ซึ่งแยกกล่าวได้ดังนี้

3.2.1 ในเขตเมืองขอนแก่น มีโรงแรมมาตรฐานชั้นหนึ่งจำนวน 4 แห่ง สามารถรับบริการจัดการประชุมและสัมมนาได้ตั้งแต่ 30 - 500 คน มีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมมูลและบริการสถานที่พักผ่อนภายใน ได้แก่ คอฟฟี่ช็อป ร้านอาหาร สระว่ายน้ำ ไนต์คลับ อาบอบนวด นวดแผนโบราณ โรงแรมดังกล่าว ได้แก่

- 1) โรงแรมไอชะ ถนนศรีจันทร์ มีห้องพักจำนวน 92 ห้อง ราคาห้องพัก 500 - 1,500 บาท โทร. 225014 - 8
- 2) โรงแรมรสสุนธี ถนนกลางเมือง มีห้องพักจำนวน 82 ห้อง ราคาห้องพัก 550 - 1,500 บาท โทร. 238576 - 9
- 3) โรงแรมแก่นอินน์ ถนนวิมาตย์ มีห้องพักจำนวน 163 ห้อง ราคาห้องพัก 500 - 1,000 บาท โทร. 23774, 236276, 236866
- 4) โรงแรมขอนแก่นไฮเต็ล ถนนพิมพสุต มีห้องพักจำนวน 140 ห้อง ราคาห้องพัก 350 - 1,500 บาท โทร. 236276

นอกจากนี้ยังมีโรงแรมและบังกาโลระดับปานกลาง บริการนักท่องเที่ยว เช่น

- 5) โรงแรมภูอินน์ ถนนสถิตยัตถิธรรม มีห้องพักจำนวน 97 ห้อง ราคาห้องพัก 150 - 350 บาท โทร. 243174 - 6
- 6) โรงแรมแกรนด์ไฮเต็ล ถนนหน้าเมือง มีห้องพักจำนวน 70 ห้อง ราคาห้องพัก 120 - 500 บาท โทร. 236690
- 7) โรงแรมแก่นนครไฮเต็ล ถนนศรีจันทร์ มีห้องพักจำนวน 100 ห้อง ราคาห้องพัก 120 - 500 บาท โทร. 224268
- 8) โรงแรมโรแยล 77 ถนนมิตรภาพ มีห้องพักจำนวน 20 ห้อง ราคาห้องพัก 190 - 220 บาท โทร. 236089
- 9) โรงแรมสวีสต์ไฮเต็ล ถนนรถไฟ มีห้องพักจำนวน 70 ห้อง ราคาห้องพัก 150 - 250 บาท โทร. 221600, 222433
- 10) ธานีบังกาโล ถนนรื่นรมย์ มีห้องพักจำนวน 113 ห้อง ราคาห้องพัก 150 - 250 บาท โทร. 221428
- 11) โรงแรมวิลล่า ถนนอำมาตย์ มีห้องพักจำนวน 40 ห้อง ราคาห้องพัก 300 - 500 บาท โทร. 236640, 236726, 238863
- 12) โรงแรมโรมา ถนนกลางเมือง มีห้องพักจำนวน 108 ห้อง ราคาห้องพัก 150 - 250 บาท โทร. 236276
- 13) โรงแรมแสนสำราญ ถนนกลางเมือง มีห้องพักจำนวน 52 ห้อง ราคาห้องพัก 70 - 120 บาท โทร. 239611

3.2.2 ในเขตอำเภอต่าง ๆ มีทั้งโรงแรม บังกาโล เกสต์เฮ้าส์ และรีสอร์ต บริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น

- 1) อำเภอชุมแพ ได้แก่ โรงแรมชีวิน, พาเลซไฮเต็ล ถนนมะลิวัลย์ มีห้องพักจำนวน 62 ห้อง โทร. 311578, 311577 - 8
- 2) อำเภอบ้านฉาง ได้แก่ โรงแรมภูเจริญ ถนนราชนิกุล มีห้องพักจำนวน 48 ห้อง

โทร. 272126 และโรงแรมวันชัย มีห้องพักจำนวน 44 ห้อง โทร. 272133

3) อำเภอพล ได้แก่ โรงแรมจักรชัย ถนนเฉลิมพล มีห้องพักจำนวน 27 ห้อง โทร. 414198 และโรงแรมนิมิตร ถนนสมานมิตร มีห้องพักจำนวน 16 ห้อง โทร. 414102

4) อำเภออุบลรัตน์ ได้แก่ สุวัฒน์รีสอร์ท มีห้องพักจำนวน 40 ห้อง โทร. 225231 รวมทั้งห้องพักที่สามารถจะรับนักท่องเที่ยวในเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งมีจำนวน 42 แห่ง จำนวน 2,057 ห้อง

3.3 กักตาดคาร ร้านอาหารและสถานเริงรมย์

การบริการเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มให้แก่นักท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะนอกจากจะต้องคำนึงถึงความสะดวก ปลอดภัยในการบริโภคแล้วยังต้องคำนึงถึงประเภทและรสชาติของอาหารด้วย สำหรับกักตาดคารและร้านอาหารภายในจังหวัดขอนแก่นนี้มีให้เลือกมากมายหลายแห่งสำหรับรับรองนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ บริการอาหารพื้นเมือง อาหารไทย อาหารจีน และอาหารฝรั่ง นอกจากนี้ร้านอาหารบางแห่งยังมีการแสดงดนตรีและการแสดงรำวงรำศิลปะไทยในสมัยล้านช้างให้ชมอีกด้วย ซึ่งจัดขึ้นสำหรับบริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรงทั้งในเขตตัวเมืองและในเขตอำเภอต่าง ๆ

3.3.1 อำเภอเมืองขอนแก่น มีกักตาดคาร ส่วนอาหารและสถานเริงรมย์ ดังนี้

แคนหลวง	ถนนพิมพ์สุด	โทร. 241922
สายทิพย์คาเฟ่	ถนนกลางเมือง	โทร. 238337
สวนธรรมชาติ	ถนนมิตรภาพ	โทร. 242733, 242236
เพชรคาเฟ่	ถนนหน้าเมือง	โทร. 241151
สวนอาหารรื่นฤดี	ถนนประชาสโมสร	

แอนนาโกลคาเฟ่	ถนนหน้าเมือง
วิลล่าคาเฟ่	ถนนกลางเมือง
โฆชะคาเฟ่	โรงแรมโฆชะ ถนนศรีจันทร์
เพลินคอฟฟี่ช็อป	ชั้นล่างโรงแรมแก่นอินน์ ถนนกลางเมือง
ดาวทาวน์	โรงแรมขอนแก่นไฮ้เต็ล ถนนพิมพิสุต
โคมค๊า	โรงแรมรสส์คนธ์ ถนนกลางเมือง
ศูนย์รวมอาหารอร่อย	แฟรี่พลาซ่าชั้น 2 ถนนศรีจันทร์
บองเรอ पास	ถนนพิมพิสุต
แอนคาเฟ่	ถนนหน้าเมือง
แม่ศรี	ถนนร่วมจิต
เจ๊อ้วน	ถนนร่วมจิต
แม่หน้อย	ถนนหน้าเมือง
น้องเล็ก	ถนนกลางเมือง
สวนอาหารวังกุ่ม	ถนนรอบบึงแก่นนคร
กาหลงรีเวอร์แพ	ถนนรอบบึงแก่นนคร
เรือนไม้	ถนนรอบบึงแก่นนคร
สวนอาหารกาลพฤกษ์	ถนนมะลิวัลย์ ประตุมหาวิทยาลัยขอนแก่น
สวนอาหารนิเวศทิพย์	ถนนมิตรภาพ
กุ่มหลวง	ถนนอำมาตย์
บึงแก่นนคร	ถนนรอบบึงแก่นนคร
อยุธยาอาหารไทย	ถนนรอบบึงแก่นนคร
เล่าลี	ถนนประชาสำราญ
สามหงวน	ถนนกลางเมือง
ทะเลไทย	ถนนรอบบึงแก่นนคร
สวนทิพย์	ถนนมะลิวัลย์

พาล้าง	ในโรงแรมรสสุคนธ์ ถนนกลางเมือง
สุกี้ กรุงเทพฯโคคา	ในสถานีขนส่งรถยนต์ปรับอากาศ
เบสเฟลส	ถนนกลางเมือง
คาเธีย์	ถนนกลางเมือง
ไนท์คลับไกลเด้นส์ตาร์	ถนนหน้าเมือง
พี.เจ.พาลેช	ถนนพิมพสุต
บองชู	ภายในโรงแรมขอนแก่นไฮเต็ล ถนนพิมพสุต
รีเจนซีฟับเฮ้าส์	ถนนอำมาตย์
โอ บอย ชาลูน	ถนนศรีจันทร์
พิณ แคน ซอ	ภายในโรงแรมขอนแก่นไฮเต็ล ถนนพิมพสุต
คาบาเลชดิสโก้	ถนนพิมพสุต
ไฮ เสด์ ซุปเปอร์คลับ	ถนนศรีจันทร์
มิคซ์ ดิสโก้เฮด	ภายในโรงแรมไผะ ถนนศรีจันทร์
ซีซาร์ พาเลซอาบอบนวด	ถนนเสถียรยุดิธรรม
วิลล่า อาบอบนวด	ถนนกลางเมือง
ไผะ คราวนี้	ถนนศรีจันทร์
123 สูดิโอฟับ	แฟรี่พลาซ่า ถนนศรีจันทร์
ทองโภชนา	ถนนศรีจันทร์
เฟิร์สท ซอยส์	ถนนพิมพสุต
ไกลด์ ฟู้ด แอนด์ ดริงค์	ถนนหลังเมือง
พิชซ่า แอนด์ เบค	ถนนมะลิวัลย์
เวอเรนต้าฟับ	ถนนศรีจันทร์

3.3.2 อำเภอบ้านไผ่ ในเขตเทศบาลตำบลบ้านไผ่ มีภัตตาคารและร้านอาหารดังนี้⁵

บัวหลวง

เรือไทย

แม่ฮ่องสอน

หรั่งไฮ้

3.3.3 อำเภอพล ในเขตเทศบาลตำบลเมืองพล มีภัตตาคารและร้านอาหารดังนี้
จึงบริการ

สวนอาหารปรีดา

เพียรโภชนา

3.3.4 อำเภอน้ำพอง ในเขตเทศบาลตำบลน้ำพอง มีภัตตาคารและร้านอาหารดังนี้
เอ

หนองหวาย

3.3.5 อำเภอชุมแพ ในเขตเทศบาลตำบลชุมแพมีภัตตาคารและร้านอาหารดังนี้
ชีวันพาเลซ

พรทิพย์

เจ้หงษ์

อ้วนโภชนา

3.4 ร้านขายของที่ระลึกและบริการอื่น ๆ

การผลิตและจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเป็นธุรกิจที่สร้างผลกำไรให้แก่เจ้าของธุรกิจอย่างเป็นล่ำเป็นสัน ซึ่งปัจจุบันได้มีการพัฒนาและขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามความต้องการของตลาดทั้งในด้านปริมาณ คุณภาพและการออกแบบ⁶

⁶จรรยา เชิดพุทธ. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นกับการท่องเที่ยว. หน้า 99

ธุรกิจร้านค้าของที่ระลึกในจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดปานกลางและขนาดเล็กในรูปแบบร้านค้า และสินค้าของที่ระลึกที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของจังหวัดขอนแก่นก็คือ ผ้าไหม โดยเฉพาะผ้าไหมที่ทอจากอำเภอชนบท จะเป็นผ้าไหมที่คุณภาพดี มีความงดงามและประณีต นอกจากนี้ ผ้าไหมคุณภาพดีแล้วยังมีสินค้าพื้นเมืองอื่น ๆ อีกเช่น ผ้าฝ้าย เครื่องเงิน เครื่องหัตถกรรม ไม้กรอก หมูแผ่น หมูหยอง กุนเชียง แหนมและถั่วกระจก ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถซื้อได้จากร้านค้าของที่ระลึกดังต่อไปนี้⁷

ศูนย์สิ่งทอพระธรรมขันธ์	ถนนรัตนรมย์
เจ็วรัช	ถนนกลางเมือง
ประภิตพาณิชย์	ถนนกลางเมือง
หญิงแอนติค	ถนนศรีจันทร์
อีสานพื้นเมือง	บริเวณสถานีขนส่งปรับอากาศขอนแก่น
ร้านดอกจาน	บริเวณสถานีขนส่งปรับอากาศขอนแก่น
บ้านนริศ	ถนนกลางเมือง
ขอนแก่นไหมไทย	ถนนกลางเมือง
รินไหมไทย	ถนนหน้าเมือง
แหมลับแล	ถนนกลางเมือง
ไม้กรอกนายบู๊	ถนนร่วมจิตร์
เตี้ยฮั่วหุย	ถนนศรีจันทร์
อ้อเตี้ยเฮียง	ถนนศรีจันทร์
อ้าวเตียง	ถนนศรีจันทร์
เฮงจ่วนเฮียง	ถนนกลางเมือง
เจ็อม	ถนนกลางเมือง

ห้างสรรพสินค้าแพริพลาซ่า ถนนศรีจันทร์

ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพลาซ่า ถนนกลางเมือง

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ถนนมิตรภาพ

ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาสตรีอีสาน ถนนสีฟ้าขอนแก่น

ร้านพระธรรมชั้นดีโฮสเทล ถนนกลางเมือง

นอกจากสินค้าของที่ระลึกแล้วขอนแก่นยังมีศูนย์สุขภาพและสนามกีฬาที่ได้มาตรฐานหลายแห่งรวมถึงสนามกีฬาในร่ม สนามกอล์ฟ และสนามกอล์ฟคลับอื่น ๆ อีกหลายแห่งเช่น

สนามเทนนิส หลังสโมสรข้าราชการขอนแก่น ถนนกลางเมือง

สระว่ายน้ำสวนธรรมชาติ ถนนมิตรภาพ

สระว่ายน้ำหมู่บ้านพิมานชล ริมบึงแก่นนคร

สนามกอล์ฟเขื่อนอุบลรัตน์ อ่าเภออุบลรัตน์

สนามกอล์ฟรถไฟ หลังสถานีรถไฟขอนแก่น

ขอนแก่นโบว์ล ถนนพิมหสด

แก่นอินน์สนามกอล์ฟ ถนนกลางเมือง

ขอนแก่นโรเล่ย์สนามกอล์ฟ ถนนเทพารักษ์

โฆชะสนามกอล์ฟคลับ ถนนศรีจันทร์

แมคแคนซี่สนามกอล์ฟ ถนนกลางเมือง

ไฮเรคสนามกอล์ฟ ถนนศรีจันทร์

3.5 บริการนำเที่ยว

ธุรกิจนำเที่ยวมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศและมีการเจริญเติบโตขึ้นตามลำดับทั้งนี้เพราะความร่วมมือจากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมการท่องเที่ยวและบริษัทนำเที่ยวอื่น ๆ หลายแห่ง

บริการนำเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นมีหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาหรือเกี่ยวกับบริการนำเที่ยวทั้งของภาครัฐและเอกชนหลายแห่ง เช่น^๘

- 1) สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สาขาขอนแก่น สำนักงานชั่วคราวอยู่ที่ ศาลาประชาคม เยื้องศาลากลางจังหวัดขอนแก่น โทร. 244499
- 2) สมาคมส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ที่โรงแรมรสสุคนธ์ ถนนกลางเมือง อำเภอเมือง โทร. 236899, 237797
- 3) ชมรมมัคคุเทศก์ จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ที่โรงแรมโรมา ถนนกลางเมือง อำเภอเมือง โทร. 221600
- 4) บริษัท แอร์ บุคส์กิ้ง ทราเวล เซ็นเตอร์ จำกัด ถนนศรีจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- 5) บริษัทแก่นคูณ ทราเวล จำกัด ถนนกลางเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3.6 ปัญหาการท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น

จากการสำรวจสภาพการท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่นนั้นพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่เป็นคนไทยและเดินทางมาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาหาความรู้ ติดต่อทางธุรกิจ การประชุมสัมมนาต่าง ๆ ฯลฯ ส่วนใหญ่ใช้เวลาพักในจังหวัดน้อยมากโดยเฉลี่ย 2.48 วัน และใช้จ่ายเงินในจังหวัดเพียงคนละ 642.8 บาทต่อวัน^๙ ดังนั้นจึงทำให้จังหวัดขอนแก่นมีรายได้จากการท่องเที่ยวไม่มากนัก สาเหตุดังกล่าวเนื่องมาจาก

- 1) ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความพร้อม อันมีสาเหตุมาจาก ที่ตั้ง สภาพภูมิ

^๘ด. หน้า 25

^๙สำนักงานจังหวัดขอนแก่น, แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ. 2535 - 2539) จังหวัดขอนแก่น. หน้า 39

ประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งไม่เอื้ออำนวย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติต่าง ๆ นั้นพบว่ามีความแห้งแล้ง ไม่สดชื่น น้ำตกจะมีน้ำไหลก็ต่อเมื่อเป็นช่วงฤดูฝนเท่านั้น

2) แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งอยู่ห่างไกลกัน ประกอบกับขาดสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะไปสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น สภาพถนนหนทางที่จะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในสภาพที่ไม่ดีพอ

3) ขาดงบประมาณที่จะพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ อยู่ในสภาพที่ทรุดโทรม ไม่เป็นที่ดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยว

4) นักท่องเที่ยวไปแล้วเกิดความไม่ประทับใจในแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่ดี จึงทำให้ไม่อยากมาเที่ยวอีก

5) ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวใดที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาสู่จังหวัดขอนแก่นได้อย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี แต่จะเดินทางมาเที่ยวเฉพาะในช่วงของงานเทศกาลต่าง ๆ เท่านั้น

6) ขาดแคลนสถานที่พักที่มีมาตรฐาน โดยเฉพาะด้านบริการที่ได้รับเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น ๆ

7) เมื่อมีการประชุมสัมมนาของส่วนราชการต่าง ๆ ในเขตเมือง ทำให้มีที่พักไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

8) การตัดไม้ทำลายป่า ทำให้แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติถูกทำลายไปด้วย

บทสรุป

ขอนแก่นหรือเมืองขามแก่นในอดีต เป็นหนึ่งใน 17 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคอีสาน ซึ่งได้รับเลือกให้เป็นเมืองศูนย์กลางหรือเมืองหลักในการพัฒนาความเจริญไปสู่ภูมิภาค เมื่อศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาแล้วจะพบว่า เป็นจังหวัดที่มีบันทึกทางประวัติศาสตร์อันยาวนาน เพราะมีอาณาจักรเวียงเป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมอันสูงส่งมาก่อนสมัยประวัติศาสตร์และคาบเกี่ยวกับสมัยประวัติศาสตร์ จึงทำให้ขอนแก่น เป็นเมืองที่มีมรดกทางวัฒนธรรมของชนชาติโบราณมากมาย ดังปรากฏร่องรอยให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน เช่น หลักฐานทางโบราณคดี บริเวณเนินนภทที่อำเภอภูเวียง ซึ่งขุดพบเครื่องสำริดและเหล็ก เครื่องมือที่ทำด้วยหิน หัวขวานทองแดง ภาพเขียนสีที่ถ้ำฝ่ามือแดง ตำบลเมืองเก่า อำเภอภูเวียง เมืองโบราณสมัยทวารวดีที่บริเวณเนินเมือง อำเภอชุมแพ เสาหินที่เมืองชัยวาน อำเภอมีชัยบุรีและศาสนสถานสมัยขอมเรื่องอำนาจคือ กู่เปือยน้อย หรือธาตุกู่ทอง ที่กิ่งอำเภอเปือยน้อย นับเป็นประสาหินที่มีขนาดใหญ่ที่สุดที่พบในจังหวัดขอนแก่น และยังคงอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์

ประวัติการตั้งบ้านเมืองของจังหวัดขอนแก่น เป็นที่น่าสังเกตว่ามีการย้ายที่ตั้งเมืองหลายครั้ง แต่ไม่ปรากฏหลักฐานหรือกล่าวถึงสาเหตุที่แน่ชัดของการย้ายเมืองแต่อย่างใด ยกเว้นในปี พ.ศ. 2433 และปี พ.ศ. 2442 ที่กล่าวถึงสาเหตุของการย้ายเมืองว่า เป็นเพราะสภาพภูมิประเทศไม่เหมาะแก่การตั้งบ้านเมืองเนื่องจากอยู่ห่างไกลเส้นทางคมนาคม ประกอบกับเกิดความแห้งแล้งทำให้ชาวเมืองได้รับความยากลำบาก

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันจังหวัดขอนแก่นได้ชื่อว่าเป็นเมืองศูนย์กลางการพัฒนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหลายฝ่าย จึงทำให้ขอนแก่นเป็นจังหวัดที่เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งเป็นเมืองศูนย์กลางวัฒนธรรมของชาวอีสานด้วย

ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า บทบาทของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เข้ามามีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมากเพราะก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพและทำให้เกิดการกระจายรายได้ ตลอดจนนำความเจริญไปสู่ท้องถิ่นได้ทำให้จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีทรัพยากร

ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามอยู่เป็นจำนวนมาก มีโบราณสถานที่สำคัญและน่าสนใจมีศิลป
วัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่สนับสนุนการท่องเที่ยวก็ได้รับการพัฒนาตามไปด้วย
ไม่ว่าจะเป็น เรื่องของการคมนาคมขนส่ง ประเพณีของชาวขอนแก่นซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับและ
ผูกพันกับพุทธศาสนา เช่นงานบุญเวส งานบุญบั้งไฟ งานเทศกาลเข้าพรรษา - ออกพรรษา
ประเพณีผูกเสี่ยว อันเป็นเอกลักษณ์และเป็นประเพณีปฏิบัติอันเก่าแก่ที่ดั้งเดิมและมีคุณค่าของชาว
อีสาน ก็ได้รับการสนับสนุนและเผยแพร่จนเป็นที่รู้จักกันในนามคำขวัญประจำจังหวัดที่ว่า "พระธาตุ
ขามแก่น เสียงแคนดอกคูน ศูนย์รวมผ้าไหม ร่วมใจผูกเสี่ยว เที่ยวบึงแก่นนคร"

ในอดีตที่ผ่านมาประชากรของจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่มีรายได้จากอาชีพเกษตรกรรมปลูก
หม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้าและผลิตเครื่องใช้สอยต่าง ๆ ไว้ใช้ในครัวเรือน เมื่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว
เข้ามามีบทบาทจึงทำให้หัตถกรรมพื้นบ้านเปลี่ยนแปลงมาเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนโดย
เฉพาะอุตสาหกรรมทอผ้า นับเป็นอุตสาหกรรมที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปคือการทำ
ไหมที่อำเภอชนบท และการทอผ้าไหมมัดหมี่ที่บ้านเพี้ย ซึ่งล้วนแต่มีวิธีการสร้างลายผ้าที่งดงาม
โดยการนำเส้นไหมมามัดแล้วย้อมสีต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงนำไปทอเป็นผ้า นอกจากนี้ยังมีการประดิษฐ์
เครื่องจักสานจากไม้ไผ่ ผลิตเครื่องปั้นดินเผาและผลิตภัณฑ์เครื่องประดับจากเพชรพลอยซึ่งได้รับ
ความสนใจจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวชมและซื้อสินค้ากันเป็นจำนวนมาก จนกล่าวได้ว่า
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก่อให้เกิดวงจรทางธุรกิจ เช่น โรงแรมหรือที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร
ร้านขายของที่ระลึก บริการนำเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็ล้วนแต่ได้รับการพัฒนา
และปรับปรุงเพื่อรองรับและสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

จากที่กล่าวไปในข้างต้นจะเห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยการ
ร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาลและเอกชน รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่นด้วยสิ่ง
เหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากได้รับการอนุรักษ์ จัดการส่งเสริม พัฒนา ใช้ประโยชน์ให้เต็ม
ที่และเผยแพร่โฆษณาในทางที่ถูกต้องต่อไป